

Siða- og jafnréttisreglur Stúdentaráðs

2023-2024

Öll í starfi Stúdentaráðs eiga rétt á því að finna fyrir öryggi og virðingu í störfum sínum. Stúdentaráð líður ekki líkamlegt, andlegt eða kynferðislegt ofbeldi af neinu tagi hvort sem það er í formi áreitnis, eineltis, niðurlægingar eða rógburðar.

Stúdentaráð skal setja sér siða- og jafnréttisreglur til að tryggja jafnrétti, jafnt aðgengi og gagnkvæma virðingu þátttakenda í allri starfsemi Stúdentaráðs. Tilgangurinn er að koma í veg fyrir óæskilega hegðun innan ráðsins og að ákvarða skýra ferla sem fylgja þarf ef tiltekin brot kynnu að koma upp.

Þátttakendur í starfi og viðburðum Stúdentaráðs skulu þekkja efni þessara reglna og fylgja þeim.

Siða- og jafnréttisreglur þessar voru samþykktar á Stúdentaráðsfundi þann 13. desember 2023 og gilda fyrir starfsárið 2023-2024.

1. Almennar reglur

Koma skal fram við öll af virðingu óháð þjóðerni, uppruna, kyni, kynvitund, kyntjáningu, kyneinkenum, aldri, trúarbrögðum, stjórnámálaskoðunum, fötlun, líkamsgerð, holdafari, andlegri heilsu eða þjóðfélagsstöðu.

Sýna skal öðrum virðingu í framkomu, ræðu og riti. Bein eða óbein mismunun innan ráðsins er ekki liðin.

Ekki skal koma með óviðeigandi athugasemdir eða grínast á forsendum sem byggðar eru á mismunun. Þvert á móti skal skapa jákvætt andrúmsloft fyrir alla þátttakendur á bæði formlegum og óformlegum viðburðum Stúdentaráðs eða samtölum þess á milli.

Ofangreindar reglur eru ekki tæmandi og tekið verður á tilkynntum brotum þó þau hafi ekki verið talin upp hér að ofan.

2. Viðbrögð við kynbundinni og kynferðislegri áreitni og kynbundnu og kynferðislegu ofbeldi innan SHÍ

1. gr. Markmið

Kynbundin og kynferðisleg áreitni, kynbundið og kynferðislegt ofbeldi (hér eftir nefnt brot) er með öllu óheimilt af hálfu fulltrúa í Stúdentaráði Háskóla Íslands (SHÍ), varafulltrúa, nefndarmeðlima, sviðsráðsliða, starfsmanna réttindaskrifstofu og annarra sem starfa í umboði ráðsins.

Slíkt er hvorki liðið í samskiptum þessara fulltrúa innbyrðis né í samskiptum þeirra við einstaklinga sem teljast ekki til fulltrúa ráðsins.

Markmið þessara verklagsreglna er að tryggja faglega meðferð mála telji aðili sig hafa orðið fyrir broti. Jafnframt er það markmið að stúdentar séu upplýstir um þau úrræði sem standa þeim til boða innan Háskóla Íslands og að brot sem þessi séu ekki liðin innan SHÍ. Allar tilkynningar um neðangreind brot skal taka alvarlega og skal fara eftir verklagsreglum þessum um meðferð þeirra.

2. gr. Hugtök

Með hugtakinu **kynbundin áreitni** er átt við hegðun sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk viðkomandi og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi og skapa aðstæður sem eru ógnandi, fjandsamlegar, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin og/eða táknræn.

Með hugtakinu **kynferðisleg áreitni** er átt við hvers kyns kynferðislega hegðun sem er í óþökk þess sem fyrir henni verður og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi, einkum þegar hegðunin leiðir til ógnandi, fjandsamlegra, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi aðstæðna. Hegðunin getur verið orðbundin, táknræn og/eða líkamleg.

Með hugtakinu **kynbundið ofbeldi** er átt við ofbeldi á grundvelli kyns sem leiðir til eða gæti leitt til líkamlegs, kynferðislegs eða sálræns skaða eða þjáninga þess sem fyrir því verður, á einnig við hótun um slíkt, þvingun eða handahófskennda sviptingu frelsis, bæði í einkalífi og á opinberum vettvangi.

Með hugtakinu kynferðislegt ofbeldi er átt við brot gegn kynfrelsi einstaklings sem lýst eru refsiverð í XXII. kafla almennra hegningarlaga.

3. gr. Fagráð og meðferð kvartana

Fagráð Háskóla Íslands um viðbrögð við kynbundinni og kynferðislegri áreitni og kynbundnu og kynferðislegu ofbeldi sér m.a. um að taka við og rannsaka kvartanir og tilkynningar um brot starfsmanna eða nemenda HÍ.

Stúdentaráð Háskóla Íslands

Viðkomandi skal leita til ofangreinds fagráðs með kvörtun vegna brots sem viðkomandi telur sig hafa orðið fyrir af hálfu einstaklings innan Stúdentaráðs. Einnig er hægt að tilkynna brot til fagráðs sem viðkomandi telur sig hafa grun eða vitneskju um.

Öll sem starfa innan Stúdentaráðs geta einnig snúið sér til starfsmanna réttindaskrifstofu SHÍ í fullum trúnaði. Sá sem tekur við kvörtun eða tilkynningu um brot skal umsvifalaust vísa erindinu til fagráðsins til faglegrar meðferðar, undir nafnleynd ef tilkynnandi óskar þess. Gæta skal þess að hagur og vilji tilkynnanda sé ávallt virtur ásamt trúnaði.

4. gr. Meðferð og úrlausn mála

Á meðan mál er í skoðun hjá fagráðinu skal reynt að ná sáttum um vinnutilhögun aðila máls þar sem við á í samráði við fagráðið og réttindaskrifstofu SHÍ. Óheimilt er að flytja viðkomandi sem hefur kvartað eða orðið fyrir broti til í starfi innan SHÍ vegna brots, nema viðkomandi óski þess.

Mæli lög ekki á annan veg er þeim sem að málunum koma skylt að gæta þagmælsku um einstök mál.

5. gr. Gildistaka

Verklagsreglur þessar, sem settar eru á grundvelli Verklagsreglna um viðbrögð við kynbundinni og kynferðislegri og kynbundnu og kynferðislegu ofbeldi innan Háskóla Íslands og 2. gr. reglna um Háskóla Íslands nr. 569/2009 og með hliðsjón af lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008 og reglugerð um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum nr. 1009/2015, öðlast gildi við staðfestingu Stúdentaráðs.

3 Aðgengi að viðburðum og efni Stúdentaráðs

Öll þjónusta Stúdentaráðs ásamt viðburðum, upplýsingum og auglýsingum skal vera aðgengileg stúdentum óháð fjölbreyttum aðgengispörfum þeirra. Starfsemi Stúdentaráðs og viðburðir á vegum Stúdentaráðs fara almennt fram á íslensku en ávalt skal leita leiða til að hafa upplýsingar í boði á ensku.

3.1 Aðgengi að viðburðum

Mikilvægt er að Stúdentaráð leiti allra leiða til þess að hafa viðburði á vegum ráðsins í húsnæði með aðgengi fyrir öll. Taka skal framb á auglýsingu viðburðarins hvernig aðgengismál í byggingunni sé og á hvaða tungumáli viðburðurinn fer fram.

3.2 Aðgengi að efni Stúdentaráðs

Stúdentaráð Háskóla Íslands

Passa skal að auglýsingar og efni frá Stúdentaráðs sé auðlesanlegt og aðgengilegt fyrir öll. Stúdentaráð skal birta auglýsingar og efni á íslensku og ensku eftir því sem við verður komist.

Stúdentaráð á að virða persónufornöfn einstaklinga. Í öllu starfi og efni sem Stúdentaráð gefur út skal notast við kynhlutlaust tungumál.

4 Kynning

Stúdentaráði er skylt að kynna reglur þessar og verklagsreglur Háskóla Íslands fyrir nemendafélögum og nemendum Háskóla Íslands. Stúdentaráð og sviðsráð skulu kynna fagráðið fyrir fulltrúum nemendafélaga á samráðsvettvangi nemendafélaga og á öðrum vettvangi. Nefndir SHÍ skulu einnig kynna sér og eftir tilvikum öðrum nemendum reglur þessar og fagráðið í upphafi starfsárs þeirra og ef nýir meðlimir eru teknir inn í nefndina.